

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 10198

гр. София, 07.03.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 33 СЪСТАВ, в закрито заседание на седми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ПЛАМЕН ИВ. ШУМКОВ

като разгледа докладваното от ПЛАМЕН ИВ. ШУМКОВ Гражданско дело № 20211110167435 по описа за 2021 година

Извършена е проверка по реда на чл. 140, ал. 1 ГПК.

Образувано е по постъпила искова молба по реда на чл. 422 ГПК от „Райфайзенбанк (България)“ ЕАД срещу М. Г. Ц. след развилото се заповедно производство по ч. гр. дело № 48991/2021 г. по описа на СРС, което на осн. чл. 86, ал. 1 ПАС следва да се приложи към настоящото дело.

В срока по чл. 131 ГПК по делото е постъпил отговор на исковата молба.

С определение от 30.03.2022 г. производството по делото е спряно на основание чл. 229, ал. 1, т. 3 ГПК – когато е необходимо да се учреди настояничество или попечителство на някоя от страните, като е уведомена Софийска градска прокуратура.

С писмо с вх. № 23514/24.01.2024 г. от СГС, по делото е постъпило препис от Решение № 1833/08.04.2023 г. по гр. дело № 11507/2022 г. по описа на СГС, влязло в законна сила на 10.05.2023 г. От същото се установява, че ответникът М. Г. Ц. е поставен под пълно запрещение.

С определение от 19.02.2024 г. производството по делото е възобновено. Ответникът, чрез назначения му настойник, респ. пълномощници по делото, заявява, че поддържа както подаденото възражение по ч. гр. дело № 48891/2021 г., така и депозирания отговор и направените с него възражения.

Страните са представили писмени доказателства, които са относими, необходими и приемането им е допустимо.

Следва да се уважи искането на ищеца за допускане изготвянето на съдебно-счетоводна експертиза за отговор на поставените в исковата молба задачи.

С отговора на исковата молба се прави възражение, че към момента на сключването на процесния договор за кредит от 17.09.2011 г. ответникът е било в състояние на трайна неспособност да разбира или да ръководи действията си. Така направеното възражение представлява възражение за унищожаемост на сключения договор в хипотезата на чл. 31, ал. 1 ЗЗД.

От ответната страна е направено искане за събиране на гласни доказателствени средства чрез разпита на трима свидетели и допускане на съдебно-психиатрична експертиза за установяването на неспособността на лицето да разбира и ръководи действията си към момента на сключването на договора и към момента на инициране на заповедното производство по ч. гр. дело № 48991/2021 г. по описа на СРС. Извършените от длъжника М. Г. Ц. действия в проведеното заповедно производство

касят единствено подаване на възражение по реда на чл. 414 ГПК, с което се оспорва дължимостта на претендираните от него суми, и се прави възражение за изтекъл давностен срок. Дееспособността на ответника към момента на подаване на възражението би имала значение за развитието на исковото производство единствено в случай че възражението не се поддържа в цялост или частично от ответника чрез назначения му настойник. С определение от 19.02.2024 г. съдът указва на ответника М. Г. Ц. чрез процесуалния му представител, че в едноседмичен срок от съобщението следва да посочи поддържа ли подаденото възражение по реда на чл. 414 ГПК по ч. гр. дело № 48991/2021 г. по описа на СРС. С молба с вх. № 68503/29.02.2024 г. ответникът чрез процесуалните си представители заявява, че поддържа подаденото възражение по ч. гр. дело № 48991/2021 г. по описа на СРС. Ето защо, не е необходимо установяването на способността на ответника да разбира и ръководи действията си към момента на подаване на възражението по чл. 414 ГПК. Същото би имало значение, ако подаденото възражение не се поддържаше от настойника/процесуалния представител на ответника.

Основателно е искането на ответника за допускане събирането на гласни доказателствени средства за установяването на неспособността на лицето да разбира и ръководи действията си към момента на сключването на договора, като на осн. чл. 159, ал. 2 ГПК следва да бъде допуснат разпитът на двама свидетели при режим на довеждане. Разпит и на третия поискан свидетел ще бъде допуснат, ако призованите не установят спорния факт.

Основателно е и искането на ответника за допускане на съдебно – психиатрична експертиза, вещото лице по която, след запознаване с всички данни и доказателства по делото, и след запознаване с показанията на разпитаните по делото свидетели, да даде отговор на въпроса: бил ли е способен ответникът да разбира и ръководи действията си към момента на сключването на договора – 17.09.2011 г.?

Следва да бъде насрочено открито заседание за разглеждане на делото.

Така мотивиран и на основание чл. 140 ГПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА представените към исковата молба и отговора на исковата молба писмени доказателства по опис, обективизиран в същите.

ПРИЛАГА на осн. чл. 86, ал. 1 ПАС ч. гр. дело № 48991/2021 г. по описа на СРС към настоящето дело.

ДОПУСКА изготвянето на съдебно-счетоводна експертиза за отговор на поставените в исковата молба въпроси, като вещото лице отговори и на въпроса: 1. какъв е размерът на задълженията за главница и лихви, чиято изискуемост е настъпила след 24.08.2016 г., в случай че не е налице предсрочно настъпила изискуемост на кредита преди образуване на настоящото дело, като се отчете падежната дата на всяка една от вноските?

НАЗНАЧАВА за вещо лице по съдебно-счетоводната експертиза, която да се призове след представяне на доказателство за внесен депозит.

ОПРЕДЕЛЯ депозит за изготвяне на ССЧЕ в размер на **400,00 лева**, вносим от ищеца в едноседмичен срок от получаване на съобщението.

ДОПУСКА събирането на гласни доказателствени средства чрез разпита на двама свидетели при режим на довеждане за установяването на неспособността на лицето да разбира и ръководи действията си към момента на сключването на договора.

ОПРЕДЕЛЯ на осн. чл. 158 ГПК срок на ответника за водене на свидетелите в насроченото по делото открито съдебно заседание, като при неизпълнение без представяне на доказателства за уважителна причина, производството по делото ще продължи без събиране на допуснатото доказателство.

ДОПУСКА изготвянето на съдебно-психиатрична експертиза, вещото лице по която, след запознаване с всички данни и доказателства по делото, и след запознаване с показанията на разпитаните по делото свидетели, да даде отговор на въпроса: бил ли е способен ответникът да разбира и ръководи действията си към момента на сключването на договора – 17.09.2011 г.?

ОПРЕДЕЛЯ възнаграждение на вещото лице - психиатър в размер от **400 лева**, вносим от ответника в едноседмичен срок от съобщението.

ОПРЕДЕЛЯ за вещо лице доц. д-р, специалност: Психиатрия, Съдебна психиатрия, като същият се призове след представяне на доказателство за внесен депозит и след разпит на допуснатите по делото свидетели.

НАСРОЧВА открито съдебно заседание за разглеждане на делото за **25.04.2024 г. от 11:40 ч.**, за когато да се призоват страните, на които да се изпрати препис от настоящото определение, като на ищеца се изпрати и препис от молба от ответника с вх. № 68503/29.02.2024 г.

СЪСТАВЯ ПРОЕКТОДОКЛАД по делото, както следва:

Предявени са за разглеждане обективно кумулативно съединени установителни искове за признаване на установено по отношение на ответника М. Г. Ц., че дължи на ищеца сумите по Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, издадена на 30.08.2021 г. по ч. гр. д. 48991/2021 г. по описа на СРС с правно основание, както следва: **1/** чл. 422, ал. 1 ГПК вр. с чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. с чл. 430, ал. 1 ТЗ вр. чл. 9 ЗПК за сумата от **1487,72 лева**, представляваща редовно падежираше главница за периода от 20.02.2019 г. до 20.07.2021 г. по договор за студентски кредит от 17.09.2011 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 24.08.2021 г. до погасяване на задължението; **2/** чл. 422, ал. 1 ГПК вр. с чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. с чл. 430, ал. 1 ТЗ вр. чл. 9 ЗПК за сумата от **6391,61 лева**, представляваща предсрочно изискуема главница с дата на настъпване на изискуемостта 13.08.2021 г. по договор за студентски кредит от 17.09.2011 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 24.08.2021 г. до погасяване на задължението; **3/** чл. 422, ал. 1 ГПК вр. с чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. с чл. 430, ал. 2 ТЗ вр. чл. 9 ЗПК за сумата от **1259,69 лв.**, представляваща редовна възнаградителна лихва за период от 20.01.2019 г. до 12.08.2021 г.; **4/** чл. 422, ал. 1 ГПК вр. с чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от **179,19 лв.**, мораторна лихва върху редовно падежираше главница за периода от 20.02.2019 г. до 20.07.2021 г.; **5/** чл. 422, ал. 1 ГПК вр. с чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от **17,75 лв.**, мораторна лихва върху предсрочно изискуема главница за периода от 13.08.2021 г. до 22.08.2021 г.

В условията на евентуалност, в случай че съдът не достигне до извод за предсрочно настъпила изискуемост на вземанията по кредита, исковете са предявени като осъдителни с правна квалификация по: чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. с чл. 430, ал. 1 ТЗ вр. чл. 9 ЗПК; чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. с чл. 430, ал. 2 ТЗ вр. чл. 9 ЗПК и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Ищецът „Райфайзенбанк (България)“ ЕАД твърди, че вземането - предмет на делото, произтича от сключен между банката и М. Г. Ц., в качеството му на кредитополучател, договор за студентски кредит от 17.09.2011 г., съгласно който Банката предоставила на кредитополучателя, като последният усвоил банков кредит в размер на 19800 лева, с краен срок за погасяване: 20.01.2029 г. Кредитът бил предоставен за заплащането на 12 броя такси за обучение, всяка от които 1650 лева.

Съгласно условията по договора, кредитополучателят ползвал 89 месеца гратисен период, през който не дължал заплащането на главница и лихва, като в този период се начислявала възнаградителна лихва, която се капитализирала годишно. След изтичане на гратисния период, кредитът следвало да бъде издължен на 120 равни анюитетни месечни вноски, всяка от които в размер на 318,55 лева, считано от 20.02.2019 г. до 20.01.2029 г. Била уговорена годишна лихва от 7 %, а при забава в плащанията, кредитополучателят дължал лихва за забава в размер на основния лихвен процент, увеличен с 10 /десет/ пункта годишно върху забавената сума. На падежните дати 20.02.2019 г. и на 20.07.2021 г. не постъпило плащане, поради което банката се възползвала от правото си по чл. 6.2 от договора и обявила предсрочната изискуемост на кредита. Уведомлението било изпратено на посочения от кредитополучателя адрес, като с оглед на уговореното, следва да се счита, че е налице фингирано връчване, макар и съобщението да не е получено от адресата. Алтернативно прави изявление за предсрочна изискуемост с исковата молба.

Моли съда да установи дължимостта на вземанията така, както са претендирани в заповедното производство. В условията на евентуалност, в случай че съдът не достигне до извод за предсрочно настъпила изискуемост на вземанията по кредита, моли съда да осъди ответника да заплати процесните суми по евентуално предявените осъдителни искове. Претендира разноски.

Ответникът, в законоустановения срок, подава отговор, с който оспорва основателността на предявените искове. На първо място прави възражение за унищожаемост на договора поради факта, че към момента на сключването му не е бил способен да разбира и ръководи действията си. Прави възражение за липса на настъпила предсрочна изискуемост на кредита. Намира, че задължението е недължимо и поради разпоредбата на чл. 8.2 от договора, тъй като след като е уведомил ищеца, че с ЕР на ТЕЛК от 18.03.2019 г. му е призната 80 % трайна намалена работоспособност за срок от 3 години, банката е следвало да отпрати искане до Министъра на образованието и науките за погасяване на задължението. Прави възражение за изтекъл период на погасителна давност на вземанията. Моли исковете да бъдат отхвърлени.

По исковете по чл. 422, ал. 1 ГПК вр. с чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. с чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ вр. чл. 9 ЗПК и по чл. 10а ЗПК /главни и евентуални/:

В тежест на ищеца по предявените искове е да докаже при условията на пълно и главно доказване правопораждащите факти, от които черпи изгодни за себе си последици, а именно: че между него и ответника е възникнало облигационно отношение по процесния договор за студентски кредит, изпълнение на задълженията на кредитодателя по него, по силата на който договор за кредитополучателя е възникнало задължението за връщане на заетата сума, заплащане на възнаградителна лихва, както и настъпването на предсрочна изискуемост на вземанията.

При доказване горните обстоятелства в тежест на ответника е да докаже, че дължимите суми са погасени.

По исковете по чл. 422, ал. 1 ГПК вр. с чл. 86, ал. 1 ЗЗД /главни и евентуални/:

В тежест на ищеца е да докаже възникването на главен дълг и момента, от който той е станал изискуем. В тежест на ответника е да докаже погасяване на дълга на падежа.

Във връзка с възражението за изтекъл период на погасителна давност, в тежест на ищеца е да докаже, че за периода от настъпване на изискуемостта на вземанията до изтичане на срока, с който законът свързва погасяване на вземането по давност, са били налице основания за спиране или прекъсване течението на давността, по чл. 115

ЗЗД и чл. 116 ЗЗД.

По направеното от ответника възражение за унищожаемост на договора по **чл. 31, ал. 1 ЗЗД**, в тежест на последния е при условията на пълно и главно доказване да установи, че към момента на сключване на процесния договор за кредит не е бил способен да разбира и ръководи действията си.

ОТДЕЛЯ на осн. чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК като безспорни и ненуждаещи се от доказване между страните по делото фактите, че страни по процесния договор за потребителски кредит са ищецът и ответникът; че кредитодателят е изпълнил задължението си да предостави сумата по кредита.

ПРИКАНВА страните към доброволно уреждане на спора, с което могат да спестят време и разходи.

Определението не подлежи на обжалване.

Съдия при Софийски районен съд: _____